

1931. január 8.

OLCSÓ

Ásár

%

Hitás

... á 25. Let

... á 25 Let

isztid 170 55

avargó 170 55

Gex meg 250 65

Régiár Új 170 55

170 55

170 55

163 48

136 35

136 35

120 38

120 38

MŰVEI 136 48

150 45

170 50

150 40

150 45

136 34

204 50

babán 136 42

204 50

104 35

164 45

164 45

248 75

pajtások 164 45

sasszony 120 30

170 48

136 42

e 300 75

olok 274 75

306 75

krisztus 306 75

ztény egyház 272 75

Aurelius és 340 90

lág 340 90

házasság- 06

I. rész 70

ág kötvé 70

I. rész 30

kötvé 30

koszt 35

bestia 40

ogó felkötet 60

45

45

vasoron 45

abábu 45

tiszt gyürü 45

ur Párisban 45

ann 30

ferje 45

on 45

ok ti 55

Barabás 50

30

25

könyvosztály- vagy az összeg lett szállítunk.

XIV. EVF. • SZAM 6
Uj - Kolozsvár, 1931
január 9 Péntek
5691 ÉV - Tebeth 20

Taxa
 platitit
 No. 2

Ara 5 lej

UJ KELET

BUDAPES

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Str. Baron L. Pop (v. Brassa-
 ucca) 10 szám. Telefon 9-77

ELŐFIZETESI ARAK:
 Félévre 600 lej
 Negyedévre 320 lej
 Egy hónapra 110 lej

KULFÖLDI ELŐFIZETESI ARAK:
 Egy óra 1 dollár (vagy ennek megfelelő pénznem)
 Egy évre 10 dollár
 Hirdetések tarifa szerint vétetnek fel

Az Uj Kelet az egyetem és banskai zsidóság napilapja
 e. 8.
 Cikkeink utannymoa forrás megjelölésével meg
 Kéziratokat nem küldünk vissza megörzésükre nem vállalkozunk

A vasgárda rohamcsapatai

Mihalache belügyminiszter bizonyára a könyvpiac legfrissebb szenzációit megillető mohósággal olvassa azokat a jelentéseket, amelyeket a sziguranca közgei a vasgárda s a többi jobboldali terrorszervezetek működéséről a kormány elé terjesztettek. Mihalache, mint minden belügyminiszter, egyébként nyílvánvalóan azt hitte, hogy az ország élete oly nyugalmasan és háborítatlanul zajlik, mint ahogyan az a belügyminiszter kényelmes foteljéből látszik, holott a házkutatások és rajtaütések alkalmával lefoglalt iratokból világosan kiderült, hogy az ifju vasgárdisták egyáltalán nem tréfáltak, sőt ellenkezőleg. A legkomolyabban magukhoz akarták ragadni a hatalmat, hogy amint ők mondják, „megmentsék” az országot a végpusztulástól.

Mintha csak a legsötétebb cári Oroszország anarchista mozgalmának egy háborzongató fejezetét olvasná az ember. Középiskolai tanárok, egyetemi hallgatók, ugynevezett intellektuelek katonai egységeket alkotnak s amíg nappal unott ábrázattal végzik napi munkájukat, éjszaka a kiváncsi szem elől alaposan elrejtett helyiségekben gyűlnek össze titokzatos arecal a vasgárda szeánszaira. Codreanu fővezér útköz utasításait silabizálják s arról az útdőről álmódoznak, midőn a hatalmat magukhozragadva, megindíthatják az irtó hadjáratot a zsidók ellen. Fekete listát készítenek azokról a személyekről, akik keresztezik a vasgárda diadalmas előretörésének útját és éjjeli órákon elhagyott területeken, alig megközelíthető hegyormokon a célbalövést, a kézigranáthajtást és az ekzisztencia való bánásmódot tanulják tulfutott fantáziájú, agyremekkel küzdő, lelki és szellemi egyensúlyukat elveszített fiatal emberek, akik számára az élet egész problematikája, az egész emberiséget, a nyugati kultúrát és civilizációt megrázkódtatással fenyegető szociális és gazdasági problémák jelentéktelen mozzanattá zsugoródnak össze a romániai zsidókérdés nagy horderejével szemben.

Valamikor régen az ifjuság s főleg az egyetemi ifjuság képezte az avantgardját az emberi haladásért, kultúrát és a civilizációért folytatott küzdelmeknek. A haladás eszméi az ifjuság megújulására szomjazó és nemes gondolatokért rajongó lelkében találtak biztos támaszra, termékeny melegegyra. Ez az ifjuság nem az antiszemita diákhimnusz énekelte. Ezt az ifjuságot joggal tekintették az emberi boldogulás és előrehaladás várományosának és a nagy gondolkodók joggal állapították meg, hogy az ifjuság az a kiapadhatatlan forrás, amelyből az emberiség megújulása fakadni fog. Ez az ifjuság nem vegyelemzte a cégtáblák felírásait, művészeti és filozófiai kérdésekről medítált és lázas szomjúsággal igyekezett hidat építeni a letűnő múlt és a jobbnak remélt jövő fölé.

A világháboru véres kataklizmájában nemcsak gazdasági javak irtózatos tömegei pusztultak el. Odaveszett az évszázadok folyamán fáradságos munkával összegyűjtött erkölcsi értékek javarésze is. És felmött egy generáció, amely a gépgyverekattogás, ágyudörgés szörnyű zsválvában töltötte el gyermekkorát és forradalmak vérontásai középette vesztette el a hitét mindabban, ami örökérvényű tartalom és érték az emberiségben. Ezt az ifjuságot használták ki nálunk felelőtlen politikusok önszemélyi és pártambíciók érvényesítésére. Ezt az ifjuságot vonultatták fel a nemzeti színbe öltöztetett kampós-keresztes lobogóval a zsidóság ellen, valahányszor csak el kellett téríteni a

Zelea Codreanu napiparancsban rendelte el, hogy népgyűlések helyett összeesküvéseket kell szervezni

A Mironescu kormány távozásának pillanatát akarta felhasználni Zelea Codreanu, hogy államcsinnyel magához ragadja a hatalmat

Jól felszerelt lőszerraktárak fölött rendelkeztek a katonailag megszervezett vasgárda-zászlóaljok. Constantin Danila mint campulungi századparancsnok volt megbizva azzal, hogy Máramarosban is megszervezze a vasgárdát. Rendőrkomiszárok és köztisztviselők is támogatták munkájában a jobboldali terrorszervezetet

„Mint hogy a vasgárda nem számíthat többet a hatóságok hallgatóságos támogatására, — azonnal cselekedni kell!”

Bucuresti-Bukarest, január 8. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A sziguranca teljes erővel folytatja a nyomozást a jobboldali terrorszervezetek ellen. Tegnap éjjel újabb házkutatásokat tartottak a különböző városokban működő antiszemita organizációk helyiségeiben. Ezzel egyideűleg a sziguranca központi vezérigazgatóságánál lázasan folyik a házkutatások alkalmával elkobzott iratok áttanulmányozása. Olyan dokumentumok birtokába jutott a sziguranca, amelyek teljes bepillantást engednek nyujtani a szervezetek működésébe s amelyekből megállapítást nyert az is, hogy milyen előrehaladott stádiumban volt már a vasgárda által tervezett államcsinny megszervezése.

A vasgárda zászlóaljai és századai

A elkobzott iratokból kiderült mindenekelőtt, hogy a vasgárda a szorosabb értelemben vett katonai szervezetként működött és teljesen a külföldi és elsősorban a németországi jobboldali ifjusági organizációk munkájára rendezkedett be. A vasgárda egészében egy légiót alkot, amelynek parancsnoka Cornelin Zelea Codreanu, vezérkari főnöke pedig Carneasa volt. A légio zászlóaljakra oszlott, ezek pedig századokra. A bukovinai Campulungban székelő második zászlóalj parancsnoka Totu Nicolaie, David Falik gyilkosa volt, akit ismeretesen néhány nappal ezelőtt letartóztatott a sziguranca. Totu alatt működött, mint a campulungi zászlóalja ötödik századának parancsnoka a borsai antiszemita zavargások hőse: Constantin Danila.

A nyomozás során sikerült a borsai eseményekre vonatkozólag is néhány értékes adat nyomára jönni. Kiderült

többek között, hogy Constantin Danilának utasítása volt arra, hogy a vasgárdát egész Máramaros területén megszervezze. A polyánai templomban tartott lelkigyakorlatok tulajdonképpen abból állottak, hogy Danila a szervezet célját magyarázta a parasztnak és az elméleti oktatás befejezése után katonai gyakorlatokat végeztetett velük.

Segesváron ugyancsak meg volt szervezve a vasgárda zászlóalja. Élén dr. Ghisoiu kórházi orvos állott. Marosludason állomásozott a harmadik zászlóalj, amelynek parancsnoka Colceanu Nicolaie egyetemi hallgató különösen erőteljes tevékenységet fejtett ki. Minden zászlóalj mellett vezérkari főnökség volt felállítva, amely a haditervek elkészítésével és a rendeletek továbbításával foglalkoskodott. A vasgárdát munkájában több köztisztviselő, így többek között rendőrségi funkcionáriusok is támogatták, akiknek feladata az

Zelea Codreanu napiparancsa az azonnali cselekedetre

Az összes zászlóalj parancsnokaihoz!

Tekintettel arra, hogy a katonai és polgári hatóságok az utóbbi időben nem viseltetnek többé szervezetünkkel szemben az eddigi előékenységgel, — tekintettel pedig továbbá arra, hogy a belügyminisztérium és a hadügyminisztérium egyes alárendelt hivatalainál tett észleleteink szerint nem számíthatunk többé a hatóságok eddigi hallgatóságos támogatására, kénytelenek vagyunk munkaprogramunkat átszervezni és új eszközökkel fellépni. Akciónkat minden időveszteség nélkül el kell kezdeni, miért is erendelem a következőket:

volt, hogy a szervezet létezéséről ne legyenek tudomást és veszély esetén egyengessék a vasgárda tagjai számára a menekülés útját.

Lőszerraktárak voltak Erdélyben és Bukovinában a vasgárdának

Valóságos megdöbbenő azonban a sziguranca közgeinek az a megállapítása, hogy a szervezet Erdély és Bukovina több pontján lőszerraktárakat rendezett be. Az egyes zászlóaljak és a főparancsnokság közötti levelezésből a lőszerraktárak létezését minden kétséget kizáró módon kiténik. A vasgárda céljaira és működésére vonatkozólag kétségkívül a legbeszédeesebb dokumentum az a szigoruan bizalmas körrendelet, amelyet Zelea Codreanu, mint a légio parancsnoka küldött szét az egyes zászlóaljaknak. Ez a körrendelet szörőszóra a következőképpen hangzik:

1. Az összes zászlóaljparancsnokságok tegyenek sürgős jelentést a központnak a hatáskörükbe tartozó szervezetek tagjainak számáról és megbízhatóságáról.
2. A második zászlóalj küldje ki Campulungra Popescu Erarh, Propota és Despa tagokat. Utasítsák Robert dornavatrai rendőrkomiszárt és Tudoran George polyánatrai csendőrparancsnokot, hogy jelenjenek meg Campulungban, ahol közölni fogjuk velük további munkatervüket.

(Folytatása a 3. oldalon.)

közvélemény figyelmét azokról a problémákról, amelyek elsősorban kellett volna, hogy érdekeljék az ország polgárait. A legyőzött államok ifjuságát tervszerűen nevelték arra, hogy ki kell közsörülniök az apáikon esett csorbát, a reváns jelszavát — amely a nagyromán államok beteljesedése után tülhaladott álláspont lett volna — valamelyégyébellel kellett helyettesíteni. És a háboruban felnőtt ifju generáció harci kedvét és felesleges energiáit a zsidóság ellen állították csatasorba a politikusok, a miniszterek és az ifjuság lelki szülei: a professzorok.

A vasgárda is ennek a szellemnek, ennek a mérgezett atmoszférának produktuma. Alig két éves multra tekint vissza. De kétségtelenül megszületet már abban a pillanatban, midőn a focsani esküdtek felmentették Zelea Codreanút, aki agyonlőtte Manciu jasi rendőrprefektust. A szankeió nélkül

maradt rendbontások, a felmentő ítéletek egész sorozata egyengették az útját ennek az alakulatnak. Az ifju honmentők lépésről-lépésre meggyőződhetek arról, hogy a társadalom, helyesebben szólva annak politikai irányítói nem tudnak, vagy nem akarnak szembe szállni ezzel az áramlattal és természet-szerűleg megfogant agyukban a gondolat, hogy ténylegesen is magukhoz ragadják a hatalmat, miután eszterendőkön keresztül sakkban tartották és tartják most is az egész államapparátust. A vasgárdisták komoly alapossággal készültek fel erre a történelmi pillanatra. Munkájuk nemcsak abban állott, hogy zászlóaljakban szerveztek meg és municiót halmoztak fel. A vasgárdistáknak ezenfelül komoly lelki gyakorlatokat is kellett végezniök, hogy hivatásuknak megfelelhessenek. Háborzongató legendákat beszélnek arról, hogy Jasi környékén a kiránduló vas-

gárdisták hosszú órákon keresztül vizezt hordanak egyik helyről a másikra, anélkül, hogy szomjúságukat olthatnák. eképpen gyakorolva magukat a kitarásban, a türeásban és lemondásban. Nagyon szomorú és sajnálatos, hogy ilyen sziszifuszi munkában sorvad el egy generáció energiája és életereje. Az ifjuság azonban felelőtlen. Részint koránál, részint pedig temperamentumánál fogva. De felelősek azok a professzorok és államférfiak, akik eszterendőkön keresztül támogatták és segítették ezt a megmozdulást, amely — mint az a lefoglalt iratokból kiderült — könnyen az anarchia ölébe hajszolhatta volna az országot. Bárha ne ug járna Mihalache, mint a német költő büvészinas, aki nem tudta megtalálni azt a varázsigt, amellyel visszaparancsolhatta volna a könnyelműen kiszabadított szellemeket.

(k. r.)

Elkésett reflexiók a lupényi sortüz első éves évfordulójáról

Egy év óta vihar előtti szélcsend uralja Zsilvölgyét, de csak egy szikra kell és a gáz robban...

„A munkásságnak nincs mit ennie és Rozvan prefektus nemzeti szakszervezeteket gründol a kommunista agitáció ellen...”

Tragikus következményekkel járhatnak az új bérredukciók és a beigért tömeges munkáselbocsátások

Cluj-Kolozsvár, január 8. (Az Uj Kelet tudósítójától). Evekkel ezelőtt gyakran utazgattam Zsilvölgyében. Valóság gal nimbusz vette körül ezt a helyet akkor. Zsilvölgye volt az összes lehetőségek ígértföldje, ahol jól ment minden: kereskedelem, ipar és a munkásság még régi béreiből élt, mint prosperáló és a nehéz munka árán megkeresett tekintélyes munkabérek birtokában a Zsilvölgye legjelentékenyebb gazdasági rétege. Egy egész országos gazdasági életének bázisa volt a huszhetet meghaladó zsilvölgyi munkásság. Ugyiszólván belőlük élt ott mindenki. A munkásság vásárlóképesége virágzó polgárságot termelt és zsilvölgyi városok gyors tempóban fejlődtek. Hunyad vármegye legjelentékenyebb gécepontjává növe ki magukat.

Öt évi megszakítás után az elmúlt nyár augusztusában kerültem ismét Zsilvölgyébe. A régi, virágzó Zsilvölgye helyett találok egy letarolt Zsilvölgyét, a gazdasági válság által megzavart munkásteleppel, amely akkor ünnepelte egy éves évfordulóját a lupényi tömeghalálának. Egy évvel a sortüz után még mindenki azt a vész augusztus 10-ét emlegette, Zsilvölgye még nem élte túl azt a szörnyű megpróbáltatást, megremegtette az emberek tizezreit, mikor a dévai grancsárok kezei között a sokat emlegetett parancs szóra elődőlt a sortüz...

Vész esőnd a Zsilvölgye fölött

Hatósági emberrel találkoztam legelőször. Még a vonatban, Petroszény felé utaztam. Körülöttünk ragyogó panorámában sorakoztak a vulkáni havasok festői hegyei, esodolatos szép-ségű terraszok, einyellessel fenyegető völgyek, járatlan öserdők és megszámlálhatatlanul sok alagút fölött és alatt rohan a két gőzzel vontatott zsilvölgyi vonat. A piski-petroszényi ut egyike a legszebbeknek, amit Erdély hegyvölgyei mutatni tudnak.

A hatósági ember városomból való, régi ismerős meséli:

— Most esőnd van. Seholy semmi mocsanás. Csak a szociáldemokrata szervezet tart egyszer-egyszer előadó gyűléseket. Seholy rendezés. Ugy látszik eszközre tértek az emberek. Vagy talán, kit tudja, fásultak ebben a kétségbejött nyomorban, amelybe betaszította őket a gazdasági válság...

Gazdasági válság... a petroszényi bányatársulat egyike ma is a legprognosztizáltabb liberális vállalatoknak. Tíz éven keresztül a leglázabb kizsákmányolás folyt itt, nagypénzü emberek egymást falták fel a minél több és minél busásabb haszonért... Tíz év alatt semmi nem történt, semmi újítás, csak a profit utáni hajszák... Tíz év alatt Zsilvölgyét Kanaáná lehetett volna varázsolni helyes politikával, ren des termelással, külföldi orientációval, külföldi érdekeltségek bevonásával...

Mindez nem történt meg és most Zsilvölgyében gazdasági krízisről beszélnek.

De tíz év után az eseményeket nem lehet már megállítani. Az ismerősöm — hatósági ember — nincs ezen a véleményen:

— Igaz — ugymond —, hogy nehéz a helyzet, de a bünös agitáció...

Zsilvölgye a köztudatban a bünös agitáció helye. Pedig nincs ott bünös agitáció. Csak egy valami agitál ott, minden demagógnál és „hivatásos agitátornál” eredményesebben: a nyomor...

Szomorú évforduló...

Végre elmondta ismerősöm azt is, hogy miért is megy Zsilvölgyébe.

— Holnap van a zsilvölgyi sortüz első évfordulója... Lehet, hogy lesz valami Lupényben...

— Nyilvánvaló, hogy valami készül — mondja. — Ha semmi más, hát az özegek és árvák készülnek valamire. Valamire.

Szomorú évforduló. Én is lementem Lupényba. Kíváncsi voltam, mint a

hogy ez egy lelkiismeretes újságíróhoz illik.

Érdekes, hogy egyedül ünnepeltem a gyász évfordulót. És mindenki egyedül ünnepelt. Az özegek és árvák egyénileg kimentek a temetőbe. A munkások egyénileg leültek a kocsimba és egyéni felírásra megírták a pálinkát. És ismét, ki tudja hányadszor, elparentáltak azt a néhány munkást, akiknek sirhantján még ott piroslik eldőrdült fegyverek nyomán ömlő vér...

Zsilvölgyében nem mert senki ünnepelni augusztus 10-én.

„Ez a csend nagyon félelmetes...”

Az az ur, akit megszólítottam, becsültzavamat vette, hogy nem áruolom el a nevet. Fél. Egyrészt a hatóságoktól, másrészt a társulattól. A Zsilvölgyében ez a két hatalom van, akitől mindenki retteg.

— Félelmetes ez a csend — mondotta —, olyan szélesedezhez hasonlít, mely nagy viharokat előz meg. A munkásság nyomora elképzelhetetlen. Havi 1500—2000—2500 lejeből élnek itt nyoletagu munkásaladok, egyszerűen leirhatatlan nyomorban. És a nyomor körül mintegy áttörhetetlen gyűrű áll a hatóság, mely itt mindenki kommunista agitátort sejt. Senki nem csinál itt semmit, de a kormányok mégis sakkhúzással manővereznek. A munkásság nyomorog, ninesen mit ennie és akkor Rozvan prefektus nemzeti szakszervezeteket gründol a kommunista agitáció ellen. Ahelyett, hogy megfelelő munkás védelmi intézkedésekkel enyhítenék az

éhínséghez közeledő nyomort, szélmalomharcot folytatnak nem létező elemekkel szemben. Ennek a következménye az, hogy itt mindenki állandó félelemben él, hogy a lefojtott indulatok kocsomagözös levegőben törnek ki és egy vész esőnd uralkodik Zsilvölgyében, ami mindennél veszélyesebb, mert 1929 augusztus 10-ét még senki nem felejtette el... Isten őrizze, hogy itt kirobbanjának indulatok, mert megismétlődik augusztus 10...

Igy mondta a zsilvölgyi intellektuel, aki husz éve látja maga előtt Zsilvölgyét. És három nap alatt, míg bejártam munkásházákat, bekapoktattam a társulat igazgatóihoz, míg beszéltem munkással, kereskedővel, iparossal, munkügyi inspektorral és rendőrkomiszárral, min denünnen felémásított ez a félelmetes semmi, ami a zsilvölgyi levegőben lóg és ami visszafojtott tehetetlen düh érzéséhez hasonlítható egyedül. Most pedig napról-napra feszült figyelemmel les-sük a bukaresti híreket: redukálják a munkabért, elbocsátanak újabb 1100 munkást... Sztrájk veszélye fenyeget, meg nem jósolható események várhatók...

Ki tudja mi fog most történni? Abban az atmoszférában, ami ott van, a melynek a hatására minden arra utazgató ember úgy érzi, mintha egy súlyos nyomás nehezedne tarkójára, nem lehet előrelátni, nem lehet kontemplálni. Egyelőre csak azt tudjuk, hogy jelen-tékeny katonai erőket koncentráltak Zsilvölgyébe...

Barzilay István.

Sikerese befejezéshez közelednek a kormány külföldi kölcsöntárgyalásai

Bucuresti-Bukarest, január 8. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Dimineata kormánykörökből nyert értesülései alapján megeafolja azt a hírt, hogy a külföldi kölcsöntárgyalások megszakadtak. Ennek ép az ellenkezője igaz, amennyiben a tárgyalások sikerrel

folynak és befejezéshez közelednek. A lap szerint, a feltételek nem a legkedvezőbbek ugyan, de az ország gazdasági helyzetére való tekintettel még is elfogadhatók és így a kölcsön rövidesen perfekválható lesz.

A külügyminisztérium chifre osztályának igazgatóját fegyelmi bíróság elé állítják, mert fontos államtitkokat árult el egyes sajtóorganumoknak

Bucuresti-Bukarest, január 8. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Curentul szerint Popovici Mihály helyettes külügyminiszter elhatározta, hogy Lahovári külügyminiszteri tanácsost, a chifre osztály igazgatóját fegyelmi bíróság elé állítja. Ugyanis az utóbbi időben bizonyos hírek láttak napvilágot a sajtóban, a kormány külpolitikai tárgyalásairól, amelyek még nem voltak a nyilvánosságnak szánva és

amelyeknek közzététele kellemetlenül érintette a kormányt a külföldi kormányokkal folytatott tárgyalásainál. Filaliti, külügyi államtitkár vizsgálatot indított és megállapította, hogy Lahovári tanácsos volt az, aki indiszkrétit követett el és egyes sajtóorganumokat informált. A lap ezzel kapcsolatban úgy tudja, hogy a minisztérium chifreosztályát reorganizálni fogják.

Sir Lodge, a nagy angol fizikus-spiritisztának vallja magát

és szerinte a föld csak egyike azon kevés helyeknek a világűrben, amelyen élet létezik

A laboratóriumok felfedezései nem magyarázzák meg az életet

London, január 8. Nemrég világgá röppent a hír: dr. George W. Crile, híres amerikai orvos élő sejtet állított elő egy „kémlemben”. Igaz, hogy maga dr. Crile megeafolta, hogy a hír ilyen határozott formában igaz csak ahhoz ragaszkodott, hogy a kísérlet egészen komoly eredménnyel keesgetet — mégis, éppen az amerikai tudós nevének köszönhető, hogy most világszerte kommentálják és tárgyalják tudós körökben az élő sejt mesterséges előállításának

feltételeit és lehetőségeit.

Sir Oliver Lodge, a nagy angol tudós, a világnak ma kétségkívül egyik legnagyobb élő fizikusa, akiről köztudomásu, hogy — spiritiszta, szintén hozzá szólott a kérdéshez. Nemrég új könyve jelent meg a tudósok „Beyond Physics” A fizikán túl címmel s ebben a nagy hatást keltő könyvben fejtette ki először véleményét arról a kérdésről, amelyről most újságírók előtt is nyilatkozott.

— Rendkívül érdekes élettani kísérletek folynak mostanában — kezdte nyilatkozatát Sir Oliver. — A kísérletek színhelye Amerika több tudományos városa, Cambridge és más nagy városok. A kísérleti anyag mindig mesterségesen életben tartott állati szövet, amelyet rendszeresen táplálnak és minden mérgező hatású anyagot eltávolítanak belőle; így oszlását és rohadását meggátolják. Ilyen körülmények között figyelik meg azután a mesterségesen életben tartott sejtek növekedését, fizikai és kémiai izgatászerekre történő változásait és olyan eredményekhez jutnak, amelyek hatása a tudomány mai állására egyenesen kiszámíthatatlan. Husz évvel ezelőtt például még senki sem tudta volna elképzelni, hogy holt állatból ki lehet vágni egy darab szövetet, azt fel lehet éleszteni és meg lehet figyelni további növekedését, fejlődését. Van valami „különös” a sejtekben, ami ezt a „csodát” lehetővé teszi. Olyan állati szövetek, amelyek különben elpusztulnának, kísérleti csőben hosszabb ideig életben tarthatók és alkalmasak arra, hogy kábítószerek, röntgensugarak vagy más anyagok és hatások befolyását megfigyelhesse rajtuk az ember.

Az élet mindig a megelőző életből indul ki

— Kétségkívül, hogy ezek ma a legaktuálisabb, legérdekesebb élettani kísérletek, mert a kísérleti csőben maga a legegyszerűbb élet jelentkezik. Ez a tény azonban egészen mást jelent, mint azt, hogy mesterséges életet tudunk produkálni — minden „előzmény nélkül”. Huxley 1870-ben egyik előadásában, amelyet a biogenézis tárgyáról tartott, már leszögezte, hogy az élet mindig egy megelőző életből indul ki. Ha sikerülni fog olyasfajta eredményt elérni, amelyen eredményt most Amerikából jelentenek, úgy a létrehozott „élet” csak egészen alacsonyrendű formában fog jelentkezni s tulajdonképpen csak utánzás lesz valamilyen életfunkciónak. Ott, ahol az anyag valóban sikerül bizonyos megkötött formába önteni s molekuláit „különleges” módon elrendezni, felütheti a fejét az élet s beköltözhet a számára kellően előkészített materiába. Ekkor azonban nem életet produkálunk, csupán megfelelő otthont nyújtunk az „élet” megnyilvánulása számára. Az élet ott és abban kapaszkodik meg, ahol és amiben tud. Hiszen tudjuk, hogy élet az utolsó szemétdombba is beköltözhet, azért mi, emberek mégsem tudunk életet „csinálni”. Nincs kértész, aki növényt tud teremteni, csak bizonyos megjelenési formát tud annak adni. Az élet az én fellegó — szerint az anyag minden segítségével nélkül létezik. Élet van az űrben, ám az anyagba csak akkor költözik be élet — átmeneti időre! — ha az anyag „befogadóképes formába” jut.

Az anyag csak jelentéktelen része a világegyetemnek

— Ennek az alapvető fizikai tételnek a jegyében kell majd megmagyarázni mindent, amit ez az anyagias világegyetem tartalmaz. Az anyag csak egészen jelentéktelen része a világegyetemenk és az energia, amit az anyagban találunk, csak apró töredéke annak az energiának, amit a tér tartalmaz. Az egész dolog az éger és az égerfogó viszonyára emlékeztet. Az anyag, bizonyos vonatkozásban: égerfogó az élet számára. Az anyagban otthont adunk az életnek, de ilyen módon még nem teremünk életet. A föld fokozatos lehűlése letövé tette bolygónk az életet, de a föld csak egyike azoknak a kevés helyeknek a világűrben, amelyen élet létezik. Amit azonban általában életnek hívnak, az az anyaggal párosult, „ir-karnálódott élet”. Ez azonban az életnek nem egyedüli megjelenési formája. Az űr — ismételt — hemzseg a különböző életmegnyilvánulásoktól. Az űr „impregnálva” van valamivel, amit életnek és szellemnek is nevezni. De az az élet, amiről nekünk tudomásunk van, csak jelentéktelen része a nagy „egésznek”.

Ezt a főtételt felejtettem ki legutóbb megjelent „A fizikán túl” című munkámban. A földön az életet csak az anyaggal párosulva tudjuk észlelni, ám semmi alapunk nincs annak feltételezésére, hogy élet csak az anyaggal párosulva létezhet. Ha „csodáról” beszélünk, ez annyit jelent, hogy feladjuk a játszmat.

— Ezt a főtételt felejtettem ki legutóbb megjelent „A fizikán túl” című munkámban. A földön az életet csak az anyaggal párosulva tudjuk észlelni, ám semmi alapunk nincs annak feltételezésére, hogy élet csak az anyaggal párosulva létezhet. Ha „csodáról” beszélünk, ez annyit jelent, hogy feladjuk a játszmat.

Az egyetemek dékánjai körrelelet körülmények között tartalmazza: „Az utóbbi időben...”

A KÖNYVPIAC UJDONSÁGAI AL LANDOAN KAPHATOK AZ UJ KELET KÖNYVOSZTALYÁBAN.

A közö... totta... hogy a

3. További... az eddigi... Népgyűléseket... rendezünk... formájában... munkáját, mi... lépés pillanat... távozása alk...

4. A harna... lóalj küldje... Goga Victor... deni szakasz... tin kiképzés... van tanárt, ak... fognak kapni... vonatkozólag.

5. A harna... noka közölje... segesvári neg... nokával, hogy... eközülmennyi... szem.

6. Lépjenek... szes csoportf... őket, hogy... igyekezzenek... elégtelenség...

7. Hetenként... kell kivinni a... Elő kell készí... őket, megmaga... zus célunkat.

8. Ezt a ren... azonnal el kell... tokat, zsidó... serege kíséri... ne álljatok szó... tek át senkítő... rajta az én ál... Fel a szívro... nevében előre!

A rendeletből... hogy a vasgárda... a jelenlegi korm... natát akarta felh... hatalmat magáé... minisztériumban... che elnökelete a... volt, amelyen r... szolgáltaasi ható... értekezleten lesz... dát és a Mihály... osztottnak tekinti... ságokat, hogy é... megfelelően járja

A kam... szentelő

Közöltük tegna... amelyet a közökt... a középiskolák... dönt meg. A körr... zépiskolák igazga... hogy tartozkodjan... és szethúzásra usz... való részvételtől... ügyeletet gyakorl... lo ifjusaga fölött... kategórikusan elti... kai szervezetben... A kultusz és kö... térium ma másik... dönt szét, amelyek... kívánják szolgál... temek dékánátusa... pedig a görögkele... egyházak püspöki... domása ugyanis, h... tiv részt vett és v... kus antiszemita s... ban. Az antisze... akciói, zászlószent... tenciája mellett... söt egyes lelkipás... hogy meg is eskett... az antiszemita liga... kérve munkájukra

Az orszá... tében, n... ség

Az egyetemek dékánjai körrelelet körülmények között tartalmazza: „Az utóbbi időben...”

A Magyar Színházban:

Péntek
Szombat
Vasárnap

FERIKE MINT VENDÉG

Az utolsó évek
legmulatságosabb
bohózatujdonsága

A közoktatásügyi minisztérium körrendeletben tiltotta el az egyetemi tanárokat és papokat attól, hogy az antiszemita mozgalomban résztvegyenek

(Folytatása az első oldalról.)

3. További munkánkban felhagynunk az eddigi propagandaeszközökkel. Népgyűléseket és felvonulásokat nem rendezünk többé, hanem összeküvés formájában végezzük a szervezés munkáját, mindaddig, amíg a döntő lépés pillanata a Mironescu-kormány távozása alkalmával el nem érkezik.

4. A harmadik (marosrudasi) zászlóalj küldje be a központba Matei Goga Victor elbarátunkat, a gründen szakasz parancsnokát. Constantin kiképző szakaszvezetőt és Moldovan tanárt, akik további utasításokat foghatnak kapni a kiképzés módjára vonatkozólag.

5. A harmadik zászlóalj parancsnoka közölje dr. Ghisoiu orvossal, a segesvári negyedik zászlóalj parancsnokával, hogy a rendelkezésre álló ekvivalenciák elegendő-e, vagy sem.

6. Lépjenek összeköttetésbe az összes csoportfőnökökkel s utasítsák őket, hogy a parasztság körében igyekezzenek a felháborodás és az elégtelenség hangulatát fenntartani.

7. Hetenként kétszer gyakorlatra kell kivinni a légionárius ifjúságot. Elő kell készíteni s bátorítani kell őket, megmagyarázva nekik grandiózus célunkat.

8. Ezt a rendeletet átvétele után azonnal el kell égetni. Legyetek óvatosok, zsidó kémeknek egész hadserege kíséri figyelemmel akcióinkat, ne álljatok szóba senkivel s ne vegyetek át senkitől semmit, amín nincs rajta az én aláírásom.

Fel a szívvel! Eljen a légió! Isten nevében előre!

C. Zelea Codreanu, légióparancsnok.

A rendeletből nyilvánvalóan kitűnik, hogy a vaskorda államcsínyre készült és a jelenlegi kormány távozásának pillanatát akarta felhasználni arra, hogy a hatalmat magához ragadja. A belügyminisztériumban ma délelőtt Mihaleche elnökeletre alatt újabb értekezlet volt, amelyen résztvettek az igazságszolgáltatási hatóságok képviselői is. Az értekezleten leszögezték, hogy a vaskordát és a Mihály arkangyal légiót feloszlottak tekintik és utasították a hatóságokat, hogy ennek a határozatnak megfelelően járjanak el.

A kampáskeresztes zászlókat szentelő papok ellen

Közöltük tegnap azt a körrendeletet, amelyet a közoktatásügyi minisztérium a középiskolák igazgatóságának küldött meg. A körrendelet utasítja a középiskolák igazgatóit és tanári karát, hogy tartózkodjanak minden gyűlésre és széthúzásra uszító politikai akcióban való részvételtől s a legszigorúbb felügyeletet gyakorolják az iskolák tanuló ifjúsága fölött, amelyet ugyancsak kategórikusan eltiltottak minden politikai szervezetben való közreműködéstől. A kultuszi és közoktatásügyi minisztérium ma másik két körrendeletet küldött szét, amelyek ugyancsak azt a célt kívánják szolgálni. Az egyik az egyetemek dékánatusaihoz ment el, a másik pedig a görögkeleti és görög katolikus egyházak püspöki hivatalaihoz. Köztudomású ugyanis, hogy igen sok pap aktív részt vett és vesz ma is az anarchikus antiszemita szervezetek munkájában. Az antiszemita liga tagtöborozó akciói, zászlószentelése, papok asszisztenciája mellett szoktak megtörténni, sőt egyes lelkipásztorok odáig mentek, hogy meg is eskettek a kampáskeresztre az antiszemita liga híveit, Isten áldását kérve munkájukra.

Az ország mai súlyos helyzetében, nyugalomra van szükség

Az egyetemek dékánatusaihoz küldött körrendelet körülbelül a következőket tartalmazza:

„Az utóbbi időben az egyetemi ifju-

ság egyre tevékenyebb részt vesz olyan megmozdulásokban, amelyek veszélyeztetik a közrendet és az állambiztonságot. Eppen ezért kérjük Önöket, tegyenek meg minden intézkedést az ilyen elemeknek az egyetemekről való eltávolítása érdekében. Ugyanakkor intézkedjenek abban az irányban, hogy a tanári kar ne támogassa és ne segítse elő ezt a mozgalmat. Uszító előadások tartásával és sajtóközleményekkel. Kérjük a mi-

nisztérium tudomására hozni az ezzel kapcsolatosan foganatosított összes intézkedéseket. Az ország mai súlyos helyzetében rendre és nyugalomra van szükségünk.

A papok antiszemita propagandája hazafiatlan és kereszténytelen

A kultuszminisztérium a görögkeleti és görögkatolikus püspöki hivatalhoz a

következő körrendeletet küldötte meg:

„Tekintettel arra, hogy mindkét felekezethez tartozó papok közül sokan olyan mozgalomban vesznek részt, amelyek a gyűlöletet hirdetik az ország lakosságának egy bizonyos rétegével szemben és ezáltal az állam autoritását is aláássák s minthogy a lelkészeknek ez a tevékenysége hazafiatlan, kereszténytelen és antiszociális, kérjük, akadályozzák meg a jövőben azt, hogy a lelkészek hasonló mozgalomban részt vegyenek. Nem engedjük meg a papoknak, hogy az állam által most már feloszlott hasonló szervezetekben résztvegyenek. Tilos ezeknek a szervezeteknek misét celebrálni, zászlókat szentelni és tagjait feleketni. Az ország súlyos helyzetben van és ezt elsősorban a papoknak kell megérteni.”

Spanyolországban általános diáksztrájkot fognak proklamálni a köztársasági érzelmű tanárok bebörtönzése miatt

Megrendült a Berenguer kormány helyzete?

London, január 8. Madridi jelentés szerint egyetemi tanárok bebörtönözése miatt ma 1500 főiskolás diák a spanyol fővárosban sztrájkba lépett. Holnapra proklamálni akarják egész Spanyolországra kiterjedően az általános diáksztrájkot.

A Daily Express madridi jelentése

szerint az újabb spanyolországi összszeesküvés résztvevőit bebörtönözték s neveiket a hatóságok a további nyomozás érdekében titokban tartják. A lap nem tartja kizártnak annak lehetőségét, hogy az egymásután következő forradalmi megmozdulások aláássák a kormány helyzetét és a Beren-

guer kormánynak rövidesen távoznia kell.

A londoni lapok madridi értesülései szerint Alfonz király az utóbbi hetek eseményei következtében arra az elhatározásra jutott, hogy közelebből új kormánynak kell a hatalmat kezébe adnia.

A kommunisták a felsősziléziai határvidéki szénbányákban is sztrájkot proklamáltak

Berlin, január 8. A kommunista szakszervezetek a felsősziléziai határvidéki szénbányákban sztrájkot proklamáltak. A sztrájkban mintegy négyezer munkás vesz részt. Egyes üzemeket a sztrájk alig érint, más üzemekben viszont a sztrájkban való részvétellel 40-96 százalékos. A Ruhr-vidéken a sztrájkolóok száma ma újra csökkent. Már csak az összmunkásság 3,3 százaléka sztrájkol. Az egyeztető tárgyalások ma is eredménytelenek maradtak. A munkaadók 8 százalékos béresökkenést kívánnak, míg a munkásság tárgyaló bizottsága nem haj-

landó belemenni 4 százalékon felüli csökkentésbe. Pénteken, vagy szombaton újra megkísérlik az újabb békeltetést.

Berlin, január 8. Luther dr., a birodalmi bank elnökének gépkocsija a keletporoszországi Königsberg-Allenstein utvonalon összetört. Luther sértetlen maradt s más autót folytatva utját Allensteinba, ahol esattlakozott a körutat tevő Brüning kancellárhoz. Brüning allensteini látogatása előtt Insterburgban tartózkodott, ahol a nemzeti-szocialisták és a kommunisták tüntettek ellene. A

rendőrség szétszórta a tüntetőket. Később a politikai ellenfelek egymás között kezdtek verekedni s a harcban 7 nemzeti szocialista kézzurásoktól súlyosan megsebesült. Közük négynek állapota életveszélyes. Tíz kommunistát letartóztattak.

Berlin, január 8. Utolsó jelentések szerint a felsősziléziai bányászsztrájk ellanyhulóban van. A bányák lejáratánál ma is több helyütt tömegesen jelentek meg a kommunisták, de zavargást nem inszenáltak és nem akadályozták meg a dolgozni akarókat az aknába való leszállásban.

A kormány megtisztította a kétes elemektől Erdélyt mondotta Teianu pénzügyi államtitkár, aki szerint a korrupció megszűnt a közhivatalokban

Bucuresti-Bukarest, január 8. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Constantin Teianu, a pénzügyminisztérium államtitkára, érdekes nyilatkozatot adott a „Patria” tudósítójának Románia pénzügyi helyzetéről és a nemzeti-parasztpárti kormány pénzügyi politikájáról. A pénzügyi államtitkár többek között a következőket mondotta:

— A nemzeti-parasztpárt kormányzásának első pillanatától kezdve elképzelhetetlen nehézségekkel volt kénytelen megküzdenni. Elsősorban is a közigazgatásban olyan erős mértékben vert gyökeret az immoralitás, hogy azok, akik az állami hivatalokban keresték igazukat, inkább lemondottak, ügyük elintézéséről, semmint hogy olyan horribilis összegeket fizetnek volna. Pénzügyi szempontból a szakadék szélén állottunk. A tisztviselők fizetései hónapok óta nem vol-

tak folyósítva. Az államkasszában három és félmilliárd lejes hiányt találtunk, az állam deficitje pedig elérte a tízenyolecmilliárd lejt. A stabilizáció megvalósítása után preventív ellenőrzést létesítettünk a minisztériumokban, hogy a pénzpazarlást egyszemmindenkorra lehetetlenné tegyük. Megállapíthattuk többek között azt is, hogy a mi kormányzásunkat megelőző években az állam főleg a Banca Nationala emisszióiból élt, a liberális párhívók viszont éveken keresztül nem fizették adóikat. Hárommilliárd kétszázmillió lej be nem hajtott egyenesadót nyolceszázmillió lej be nem hajtott örökösödési adót kellett végrehajtani. 1922-től 1928-ig 760 millió lejt tett ki az állami hivatalokban elpanamázott pénzek összege. Kétfélmilliárd lej folyt be az agrárreform so-

rán földhöz juttatott parasztoktól. Ezt vissza kellett volna fizetni a kifizetett tulajdonosoknak, ehelyett azonban törvénytelenül egyéb célokra költötték el a pénzt.

— Annyt mindenesetre kijelenthetek, hogy Popovici pénzügyminiszter segítségével sikerült megtisztítanunk Erdély közigazgatását azoktól a kétes elemektől, amelyek mindenütt csak bajt csináltak.

Végül kijelentette Teianu, hogy a kormány legfőbb gondját a gazdasági válság megoldása képezi. A kormány pénzügyi programjának realizálása azonban különböző nemzetközi körülményektől függ. A pénzügyi államtitkár annak a reményének adott kifejezést, hogy a stabilizáció megvalósítása után ez is sikerülni fog a nemzeti-parasztpárti kormánynak.

31. január 9.
életani kísér-
ban — kezdte
— A kísérletek
ob tudományos
más nagy váro-
mindig mester-
állati szövet,
aplálnak és min-
yagot eltávolítá-
t és rothadását
filmények között
mesterségesen
övekedését, fizi-
zerekre történő
lményekhez jut-
tudomány mai
számíthatatlan.
lál még senki
zelné, hogy holt
egy darab sző-
eni és meg lehet
dését, fejlődését.
sejtekben, ami
teszi. Olyan
különböző el-
esőben hosszabb
s és alkalmasak
röntgensugarak
hatások befolyá-
uk az ember.
dig a megelőző
l ki
ezek ma a leg-
bb életani kísér-
esőben maga a
ntkezik. Ez a
ást jelent, mint
életet tudunk
„előzmény nél-
egyik előadásá-
is tárgyáról tar-
y az élet mindig
dul ki. Ha sike-
rdményt elérni,
ost Amerikából
rehozott „élet-
endű formában
donképpen csak
en életfunkció-
ot valóban sike-
formába önteni
es” módon el-
jét az élet s be-
lően előkészíteti
ban nem életet
megfelelő otthont
megnyilvánulása
s abban kapasz-
ben tud. Hiszen
utolsó szemé-
azért mi, embe-
letet „csinálni”.
ényt tud terem-
jelentési formát
et az én fel-
anyag minden
c. Élet van az
csak akkor köl-
eti időre! — ha
es formába” jut.
ak jelentéktelen
egyetemnek
fizikai tételnek
megmagyarázni
anyagias világ-
anyag csak egé-
a világegyetem-
it az anyagban
redéke annak az
tartalmaz. Az
az egerfőgő vi-
Az anyag, bizo-
gerfőgő az élet
n otthont adunk
pódon még nem
ld fokozatos le-
gónkon az életet.
zoknak a kevés-
n, amelyen élet
általában életnek
al párosult, „in-
azonban az élet-
jelenési formája-
hemzseg a külön-
soktól. Az ír-
alamivel, amit
ennek is nevezni.
nekünk tudomá-
éktelen része a
ejttem ki leg-
ikán tul” című
az életet csak az
ljük észlelni, ám-
nnak feltételezé-
nyaggal páro-
láról” beszélünk.
gy feladjuk a

DONSÁGAI AL
OK AZ UJ KE
YABAN.

24 óráig tartó tárgyalások után Stan Vidrighin a maga jószántából lemondott a CFR vezérigazgatói tisztéről

Az erdélyi kormányparti parlamenterek erélyeshangu tiltakozása és Vidrighin merev ellenállása előzte meg az este kilenckor megtörtént lemondást. Teljes évi fizetését és összes járulékait kapja rekompenciaképpen Stan Vidrighin

Popovici és Mihalache a nemzeti parasztpárt szétesésétől tartottak a Vidrighin affér következtében

Bucuresti-Bukarest, január 8. Lapzártakor jelenti tudósítónk: A Vidrighin-ügyben egész napon folyó tárgyalások az esti órákban szenzációs eredményre vezettek. Az erdélyi nemzeti parasztpárti parlamenterek erélyes állásfoglalása rendkívül kényes helyzetet teremtett a kormányban, mert az erdélyiekkel szemben a regábeli parasztpárti frakció Vidrighin eltávolítása mellett foglalt állást. Az a veszély fenyegetett tehát, hogy Vidrighin személye körül végzetes szakadás áll be a kormánypart két szemközti állású frakciói között, mely végeredményben a kormány lemondását is maga után hozhatta.

A nehéz helyzetben Popovici és Mihalache miniszterek az egész nap folyamán folytatták a tárgyalásokat Vidrighinnel, aki végül, este kilenc órakor benyújtotta lemondását a CFR egész nap üléselő igazgatótanácsának. A vezérigazgatóság köszönetet mondott Vidrighinnak a hatalmas munkáért, amelyet végzett és rekompenciaképpen megszavazta számára egy évi fizetését az összes járulékokkal együtt.

A Vidrighin-üggyel az utóbbi hónapok legizgalmasabb politikai hajszája fejeződött be. Kétségtelen, hogy Vidrighin lemondásával a kormány helyzete megerősödött, de jele ez annak is, hogy mennyire meggyengült az erdélyi nemzeti párt ereje a kormánypartban. A Vidrighin lemondását megelőző eseményekről alábbi tudósításunk számol be.

Az erdélyi parlamenterek rezisztenciája

Bucuresti-Bukarest, január 8. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Mint várható volt, az erdélyi nemzeti-parasztpárti képviselők és szenátorok körében a Stan Vidrighin ellen indított hajszája a legmélyebb benyomást keltette. Stan Vidrighint Maniu Gyula személyes bizalma ültette a CFR vezérigazgatói székébe és Raducanu miniszter Vidrighin ellen indított akcióját a nemzeti-parasztpárt erdélyi frakciója ugyszólván erdélyi sérelemnek tekinti. Vaida Sándor, aki Maniu távollétében elnöke az erdélyi párttagozatnak, értekezletre hívta össze a párt erdélyi parlamentereit és azon határozatot hoztak, mely kifejezi az erdélyieknek a Vidrighin akcióval szembeni álláspontját. Vaida Sándor aláírásával ma távirat érkezett a belügyminisztériumhoz, amely a következőket tartalmazza:

„A nemzeti-parasztpárt erdélyi képviselői és szenátorai mely megdöbbenéssel vesznék tudomást a kormányban Stan Vidrighin vezérigazgató ellen indított manőveréről. Az erdélyi parlamenterek csodálkozásuknak adnak kifejezést, hogy miután a szenátus és a kamara Stan Vidrighin működését jóváhagyta és azt mint elsőrangú államérdeket bonifikálta, a törvényes ut elkerülésével függesszék fel abból az állásból, ahová érdemei elismeréseként került. Az erdélyi frakció tiltakozik Stan Vidrighin felfüggesztése ellen, amél is inkább, mert Mironescu miniszterelnök ur nem tartózkodik az országban. Követeli az erdélyi frakció, hogy a felfüggesztésről szóló intézkedést Mironescu ur hatáértéig hatálytalanítsák és Vidrighin felfüggesztéséhez kérjék Maniu Gyulának, a nemzeti-parasztpárt elnökének előzetes hozzájárulását.“

Stan Vidrighin nem veszi tudomást felfüggesztéséről

Szinte egyidejűleg a nemzeti-parasztpárti parlamenterek táviratával Stan Vidrighin is levelet küldött a közlekedésügyi minisztériumnak, amelyben megteszi régen várt nyilatkozatát az ellene indított mozgalom ügyében. Levelében kijelenti Stan Vidrighin, hogy

a felfüggesztéséről szóló rendeletet nem veszi tudomásul, mert azt törvénytelennek minősíti.

Fenntartja ezt az álláspontját annak ellenére, hogy a CFR autonóm vezérigazgatósága még nem döntött ebben a kérdésben, mert a jogi bizottság foglalkozott már a szerződés kérdé-

vel és a szerződést törvényesnek minősítette. Hangsúlyozza Vidrighin, hogy felfüggesztését csak egy veszi tudomásul, ha az állammal kötött magánjogi szerződésben foglalt pontokat a legszigorúbban betartják és így felfüggesztése esetén igényt tart tizenkétmillió végkielégítésére.

Mihalache és Raducanu meghökkennek

Az erdélyiek erélyes állásfoglalása és Vidrighin levele érthető konsternációt keltettek az illetékes minisztériumban. Mihalache a távirat vétele után azonnal érintkezést keresett Raducanuuval, aki nemkevésbé meglepetve közölte vele a most kézbesített Vidrighin-levelet tartalmát. A két miniszter másfélórán keresztül folytatott tárgyalásokat a Vidrighin-ügyben. A

kiszivárgott hírek szerint Raducanu merev álláspontjával szemben Mihalache azt a nézetét fejezte ki, hogy a felfüggesztést hatálytalanítani kell Mironescu miniszterelnök hazaérkezéséig.

Raducanu megsértette a CFR autonómiáját

A CFR igazgató-tanácsa egyébként mai ülésén tárgyalja a Vidrighin affért. A Curenul munkatársának sikerült az igazgatótanács egyik tagjával beszélgetést folytatni. Ez a közgazdasági körökben vezető pozíciót betöltő magasállású tisztviselő az újságíróknak azt a szenzációs kijelentést tette, hogy

Raducanu közlekedésügyi miniszter felmondó levele súlyosan megsértette a CFR autonómiáját.

Kijelentette az újságíróknak, hogy a CFR igazgatótanácsának mai ülésére rendkívül nehéz feladat előtt áll, mert Raducanunak a CFR autonómiájába ütköző ezen gesztusát valamilyen formában reperálni kell.

A bukaresti lapok egyébként ma is hasábos tudósításokban számolnak be a Vidrighin-afféról. A Cuvantul, amely tudvaleg az utóbbi hónapokban elkeseredett kampányt folytat egy Maniu Gyula, mint az összes erdélyi politikusok ellen, három hasábos cikkben foglalkozik Stan Vidrighinnel. A cikk azt igyekszik bizonyítani, hogy Vidrighin alkalmatlan a vasut vezetésére és hivatkozik többek között Duthiere, a CFR könyvszakértőjére is, aki a lap állítása szerint szintén Vidrighin ellen foglal állást.

Kétszázhetvenöt éves az első amerikai zsidó település

Bostonban nagy jubileumi ünnepséget tartottak az első zsidó bevándorlás emlékére

Newyork, január 8. Az amerikai zsidóság nagy ünnepségeket rendezett annak emlékére, hogy ebben az esztendőben érkezett el az első amerikai zsidó település 275-ik jubileumához. Ebből az alkalomból a történelmi emlékü bostoni Fanciul-hallban, amely jelentékeny szerepet játszott az amerikai függetlenségi mozgalom kezdeténél és ezért az amerikai szabadság bölcsőjének nevezik, egy mitinget tartottak, amelyen mintegy tizezer bostoni zsidó vett részt. A miting alkalmából a bostoni közélet csaknem valamennyi reprezentánsa felszólt. Beszédet tartott dr. Nicolas Murray Butler, a Columbia egyetem rektora és a Carnegi alapítvány igazgatója, dr. Daniel Mara, a bostoni egyetem rektora, Busnell Hard professor, a Harvard egyetem tanára, Curley bostoni polgármester, Parkes Kadman lelkész, az amerikai egyházak zsidó-keresztény megértésre irányuló szervezetének elnöke, Paul Wollmann, az amerikai frontharcosok zsidó szekciójának parancsnoka és sokan mások.

A miting keresztény és zsidó szónokai az amerikai zsidó bevándorlás történelmi jelentőségét méltatták. Peters Stuywesant kormányzó 1865-ben engedélyt adott huszonhárom zsidónak arra, hogy Neu-Amsterdam kolónián — amelyből fejlődött később Newyork — azzal a feltétellel telepedhettek le, ha szegényeik nem fognak a közzétételt terhére esni, hanem hitestvéreik által tartatnak el. Ezt a szerződést — hangsúlyozták a szónokok — a zsidók

tökéletesen betartották. Az amerikai zsidó jótékonyági szisztéma példa lehet az összes Amerikában élő nemzetek és felekezetek számára. Az amerikai zsidóság filantropikus érzelmeit az egész világon ismerik és becsülik.

— Levinét Newyorkban is örizetbe vették. Newyorkból jelentik: Levine óceánrepülőket örizetbe vették, mert az ő birtokában találták meg az egyik biztosító társaság safejéből eltűnt 23 ezer dollár értékű részvényeket.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt.

CLUJ, CAL. REG. FERD 7 SZ.
Fióktintézetek: Dej-Dés, Belean-Betlen, Cehul-Silvaniei-Szilágyeseh Jibou-Zsibó, Zalău-Zilah. Affiliált intézetek: A Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T., Aiud-Nagyenyed és ennek Uioara-Marosujvári fióktintézet

Saját tőkél 60 millió lej

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl

Engedélyezett devizahely!

Párizsi levél

*

Párizs, január 8. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Place de l'Opera környékén a nagy áruházak élete nyüzsgő. A La Fayette és az Au Printemps pazar és pompás berendezése a nap minden órájában nyeli magába a divatekkek között kejesen válogató nők seregét. Mintha meglevenedne Zola regénye, amelyet „Hölgyek öröme“ címen írt annakidején s melyben a párizsi nők fényűzési hajlamait írja le.

S ezekben a hatalmas áruházakban, ahol minden ellenőrzés nélkül terülnek ki a szemlélő szemei előtt a divatekkek színpompái, a világháboru utáni időkben csak egyetlen egyszer fordult elő, hogy valaki lopott volna. A tolvaj azonban ezuttal sem francia, hanem idegen állampolgár volt. A franciák nem lopnak. Lehet, hogy a kleptomániától a szigorú törvények tartják vissza őket, melyek szerint az, aki csak egy frank értékű tárgyat lop, már három évi börtönt kaphat. A becsületesség direkt grasszál ezekben az áruházakban. Az árut anélkül, hogy kiszolgálók blokkot adnának, vagy valaki a kasszához kísérmé a vevőt, kiszolgáltatták — a vevő minden további nélkül a tényleges árat mondja be a kasszánál, kifizeti — és tovább megy. Az idegen vevőt a forgalomnak ez a nyugodtsága és megbízhatósága valósággal szuggeralja.

A muzeumok labirintusában

Az áruházak nyugodt légkörével és forgalmával csak a párizsi muzeumok nyugalma és forgalma vetekedik. Ezekben a muzeumokban vannak elraktározva a világtörténelem politikai, társadalmi és művészeti fázisainak legnagyobb emlékei és dokumentumai. Valóságos emléktár és szemlélő a látóvalók tömege, hiszen aki csak a Louvret akarja alaposan át tanulmányozni, hét-nyolc napra van ehhez szüksége, a többi huszont muzeum gyűjteményéről nem is beszélve. Vasárnaponként, amikor a muzeumok látogatása ingyenes, legalább négy-ötezer párizsi barangolja be a L'Ouvre és a többi muzeumok felmérhetetlen kincsekkel megrakott termeit, akiknek nyomában mindenütt az idegen műtörök csoportjai haladnak áhitatos és elfogódott ábrázattal.

Az éjszakai Párizs

Párizs csodája nem nappali csoda. Nappal ez a város is a dolgozó, robotoló százezrek városa, ahol mindenki siet s ahol az idegenek színesen hullámzó csapatai szinte eltűnnek a beneszülött párizsiak forgatagában. De éjszaka, ha kigyulnak a transzparenszek lángjai, Párizs csodálatos fényruhát ölt magára, szélesre tárja mulatóinak gyönyört és művészetet nyújtó kapuit. A két operán kívül ötven állandó színháza van Párizsnek, két gyerekszínháza, nyolc színpompás koncertterme, ahol minden esete előadást tartanak. A könyved muzsáknak tíz kabaré hódol. A revü-színházak tizenkét music-hallban tartanak előadást. Ezenfelül a Luna-park, a Moulin Rouge mellett még tizenhat lokál kínálja a legválogatottabb örömeiket. A fontosabb és nevezetesebb mozgószínházak sorába csak tizenegybe van felvéve, de számtalan kisebb színház is működik. Állandó cirksza mindössze négy van Párizsnek.

Párizs hű maradt Josephine Backerhez

A Casino de Paris-ban, mely Párizs legmondaneibb helye ma is, még mindig Josephine Backer uralja a szívet és az érteket. Ha Josephine Backer Európa többi metropolisáiban meg is bukott, Párizs még mindig hű maradt hozzá. Itt ez az egzotikus asszony nem-hogy vesztett volna népszerűségéből, hanem még nap-nap után öregíti népszerűségét. Minden este szemfényvesztőn pazar kosztümök és díszletek pompájában jelenik meg a színen, hogy különös szépségének fényét és melegségét még százhusz göröl és boy kerete hangsúlyozzák alá. Gyönyörű csipkefüggönyök és hermelin préme krózusi pompája kápráztatja a szemeket, amelyek nagy cégek kölesönöznek ki a Casino de Paris igazgatóságának, hogy ezáltal csináljanak reklámot maguknak. Josephine Backer slágera ma már Erdélyben is ismeretes: az „O donna Klara“. Azonban az ő hangján ez a kissé már elesélt sláger is eredetien hangzik és csaknem Eva-kosztümében megjelenő alakja ma is elragadtatással tölti el hódolóit.

(u. m.)

A cioniszinüleg

Az országépítő

Jeruzsálem, január 7-én, szerdán, a tárgyalások határára a cionista sulyosan érezhető nista vezető emb a politikai munk foglalta le, hogy a szágépitő alapok kozni. Az amerikai várakozó álláspont gol kormány jövő tetében. Mint a Z értesül, a Jewish bizottsága a rend ügyi helyzetre vá tást adott a Pale hogy

szüntessék be a lási certifikátok

Ilyenformán az novemberben enged certifikát nagyre használják fel. A kátokat csak akko ha megfelelő any rendelkezésre, ho nyomban az orszá munkával láthassa Agency kinstárna nator Londonba u tions Comité rend vegyen.

A Jewish Agency ságának tagjai függetlenül attól, tions Comité a jö pitani a fizetések

egy hónapi fiz ják az országo

A palesztinai or kríziséről szóló hi tetésül kell szolgál zsidóságának arra. áldozataik korántsb an az elvégzésre ságával.

Az országépítő nek csökkenése hatással lehet n tinában folyó menetére, de els mus politik

Január 7-én, szerdultak a tárgyalás mány és a Jewish Fehér Könyv viss az angol Palesztin veinek újból való dekében. Bár a menete reményt ny moly engedmények

Bottal fizet

a kitünő összekek

Huedin-Bánffy

(Az Uj Kelet tudó hunyadon a napokl érte Albert Man Pípos Viktor vol egyébként a bánff ceptor fia, az uccá véresre vert. Az üg ményei vannak. Al giben társas üzleti Pípos Viktorral, neki, hogy rendki amely miatt üzleté nyelvele fenyeget nyegesen leszállita vetkező adókievetés Manó adóját még és Albert likvidálni letét.

Az üzletből azon likációk támadtak uyanis váltót zsin vanezer lej értékbe desen peresítésre post Albert és a má Samu többször is f fizessen, Pípos us

vél

A cionista világtörvényszéket valószínűleg husvét utánra halasztják

Az országépítő alapok csökkent bevételei miatt nem osztják ki az 1500 bevándorlási certifikátot

Jeruzsálem, január 8. Amint előrelátható volt, az angol Fehér Könyv hatásai a cionista pénzügyek terén is súlyosan érezhetőek lesznek. A cionista vezető embereket hónapok óta a politikai munka olyan mértékben foglalja le, hogy alig jut idejük az országépítő alapok kérdéseivel foglalkozni. Az amerikai zsidóság tömegei várakozó állásponton vannak az angol kormány jövő magatartása tekintetében. Mint a Zsidó Távirati Iroda értesül, a Jewish Agency végrehajtó bizottsága a rendkívül súlyos pénzügyi helyzetre való tekintettel utasítást adott a Palesztina-hivataloknak, hogy

szüntessék be a munkásbevándorlási certifikátok további kiosztását.

Hívenformán az angol kormány által novemberben engedélyezett ezeröttszáz certifikát nagyrésztét egyelőre nem használják fel. A megmaradt certifikátokat csak akkor fogják kiosztani, ha megfelelő anyagi eszközök állnak rendelkezésre, hogy a bevándorlókat nyomban az országba érkezésük után munkával láthassák el. A Jewish Agency kinevezésére, dr. Werner szenátor Londonba utazott, hogy az Actions Comité rendkívüli ülésén részt vegyen.

A Jewish Agency végrehajtó bizottságának tagjai elhatározták, hogy függetlenül attól, miként fogja az Actions Comité a jövőre nézve megállapítani a fizetéseket,

egy hónapi fizetésüket felajánlják az országépítő alapoknak.

A palesztinai országépítés pénzügyi kríziséről szóló hírek intő figyelmeztetésül kell szolgálnanak a világ egész zsidóságának arra, hogy eddig hozott áldozataik korántsem állnak arányban az elvégzésre váró feladat nagyságával.

Az országépítő alapok bevételeinek csökkenése katasztrófális kihatással lehet nemcsak a Palesztinában folyó telepítési munkamenetére, de elsősorban a cionizmus politikai helyzetére.

Január 7-én, szerdán, ismét megindultak a tárgyalások az angol kormány és a Jewish Agency között a Fehér Könyv visszavonása, illetőleg az angol Palesztina-politika irányelveinek újból való megállapítása érdekében. Bár a tárgyalások eddigi menete reményt nyújt arra, hogy komoly engedményeket fog lehetni el-

érni a kormánytól, mégis tartunk tőle, hogy az országépítő alapok pénzügyi krízise károsan fogja azokat befolyásolni. A tárgyaló angol miniszterek valószínűleg fel fogják vetni a kérdést, hogy

miért követelnek szabad bevándorlást a zsidók, amikor annyi áldozatkészség sincsen bennük, hogy a már kibocsátott ezeröttszáz bevándorlási engedély realizálásához szükséges összeget előteremtsék.

A cionista finánzkriszra kell visszavezetni azt a hírt is, mely arról szól, hogy

a február 15-re összehívott rendkívüli cionista világtörvényszéket valószínűleg husvét utánra fogják halasztani.

Ebben az ügyben a január 14-én Londonban összeülő Actions Comité ülés fog határozni, amely behatóan fog foglalkozni a cionista világtörvényszék kritikus pénzügyi helyzetével is.

A cionista Actions Comité Palesztinában lakó tagjai január 2-án előtanácskozásra gyűltek össze Jeruzsálemben, amelyen felvetették a kongresszus esetleges elhalasztásának kérdését. A munkáspártok képviselői a kongresszus elhalasztása mellett foglaltak állást, míg a klaleionisták, ha nem is tulságosan erősen, de a kongresszusnak a kitűzött időben való megtartását követelték. A mizrahisták felfogása megoszlott. A munkáspártok a kongresszus elhalasztására irányuló javaslatukat azzal indokolták, hogy a kongresszus megtartása károsan befolyásolná az országépítő alapok munkáját.

A Felix Warburg köré csoportosuló amerikai nem cionisták ugyanezek azon a véleményen vannak, hogy

a februári kongresszus ártana a beindított gyűjtési munkának,

legfőképpen azért, mert hosszú időre elvonná a legértékesebb munkaerőket. A cionista szervezet végrehajtó bizottságának amerikai tagjai Henrietta Sold és Louis Lipsky ugyanezek az elhalasztás mellett foglaltak állást, míg az amerikai cionista szervezet mint olyan még nem nyilatkozott meg ebben a kérdésben. Valószínűnek látszik, hogy az Actions Comité a kongresszus elhalasztása mellett fog dönteni, bár a polgári cionista pártok és frakciók követelni fogják a kongresszus megtartását.

Bottal fizeti váltóadósságát Pipos Viktor,

a kitűnő összeköttetésekkel rendelkező bánffyhungyadi kereskedő

Huedin-Bánffyhungyadi, január 8. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Bánffyhungyadon a napokban durva támadás érte Albert Manó kereskedőt, akit Pipos Viktor volt üzlettársa, aki egyébként a bánffyhungyadi adóperceptor fia, az uccán megtámadott és véresre vert. Az ügynek érdekes előzményei vannak. Albert Manó nemrégiben társas üzleti viszonyba lépett Pipos Viktorral, mert ez megígérte neki, hogy rendkívül magas adóját, amely miatt üzletét már a feloszlás veszélye fenyegette, apja révén lényegesen leszállíttatja. Az ezután következő adókvívetésnél azonban Albert Manó adóját még jobban felemelték és Albert likvidálni volt kénytelen üzletét.

Az üzletből azonban súlyos komplikációk támadtak. Albert Manó ugyanis váltót zsrált Piposnak hatvanezer lej értékben, ami már rövidesen peresítésre kerül. Miután Pipos Albert és a másik zsrírás Knapp Samu többször is felszólították, hogy fizessen, Pipos úgy gondolta meg-

bosszulni magát, hogy a piac közepén egy bottal támadt Albert Manóra. Albert azonnal orvosi látelést vettett fel az esetről és feljelentést tett Pipos ellen. Pipossal azonban nem nagyon mernek kikezdeni az emberek Bánffyhungyadon, mer dr. Magának a sógora, aki Bánffyhungyadi polgármesterjelöltje. A hatóságoknak azonban min denestre figyelmébe kell ajánlanunk Pipos Viktor bánffyhungyadi legénykedéseit.

A tót felvidéki népszámlálás eredményei. Prágából jelentik: A tót felvidéki népszámlálás eredménye szerint találtak a tót Felvidéken 3 millió 329 ezer 717 lakost. 1921. év számlálási eredményéhez képest 11 százalékos emelkedést mutat a mostani eredmény, mert abban az időben a tót Felvidéknek 2 millió 917 ezer 048 lakosa volt. Az Erdős Kárpátokban a lakosság összlétszáma 725 ezer 257. Itt a szaporodás 19.3 százalék az 1921. évi 604 ezer 509 lakossal szemben.

Halló!

Halló!

Ne felejtse el rádió-bérletét január hó folyamán megújítani, mert ellenkező esetben a postahivatal bevonja rádió-engedélyét.

TUNGSRAM

R.-T. megtéríti önnek az előfizetési díjat? Ha Ön viszonteladónk bármelyikénél felmutatja az 1931. évi előfizetéséről szóló nyugtát

és készülékéhez egy új TUNGSRAM-BARIUM cső-szeriát vásárol. 850 lej összeget kitevő vásárlásnál 300 lejes előfizetési díj, 1700 lej összeget kitevő vásárlásnál pedig 600 lejes egész évi előfizetési díj térítettik meg.

Csak január hó 31-ig érvényes!

Használja ki tehát a Tungstram Művek áldozatkészségét, melyek hasznos ujévi ajándékkal lepik meg a vevőközönséget. Siessen rádiókereskedőjéhez, ki a világhírű Tungstram gyártmányokat vezeti és szolgáltatson ki magának idejekorán egy széria Bárium-csővet, hogy fenti rendkívüli kedvezményben részesülhessen.

Hogy élvezete teljes legyen, Tungstram Bárium-csővet vegyen!

Sava Cornel sziguranca inspektor nem jelent meg a mai törvényszéki tárgyaláson

A törvényszék elrendelte elővezetését

Cluj-Kolozsvár, január 8. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári törvényszéken ma tárgyalták Sava Cornel sziguranca vezérinspektor büntetését. Amint azt az Uj Kelet megírta, a sziguranca vezérinspektort Pop Petru ágens megverése miatt hivatalos hatalommal való visszaélés és súlyos testisértséssel vádolják. Az ügy komplikálódik azzal, hogy Sava Cornel a megindított fegyelmi vizsgálat során eltitkolt a dossziéból a súlyosan kompromittáló feljelentéseket,

miért is közokirathamisításért hivatalból is megindult ellene az eljárás.

A kolozsvári törvényszék mai tárgyalása elé óriási érdeklődéssel néztek, amit az bizonyít, hogy az érdeklődők nagy tömege lepte el a törvényszék tárgyalótermét. A beidézett tanúk valamennyien megjelentek, a tárgyalásról egyedül csak Sava Cornel hiányzott. A törvényszék a vádlott távollétében elnapolta a tárgyalást és elrendelte Sava Cornel elővezetését.

Egy pécsi lakatossegéd féltékenységi rohamában lelőtte szerelmesét, majd önmagát lőtte agyon

Pécs, január 8. Nagy Rozália 20 éves kalapkészítőleány néhány hónappal ezelőtt megismerkedett Koller Alajos 26 éves lakatossegéddel. A fiatalember járnai kezdett Nagyékhoz és a két fiatal hamarosan egymásba szeretett. Koller megkérte a leány kezét és úgy volt, hogy karácsonykor fogják az eljegyzést megtartani. Koller azonban igen féltékeny volt a leányra és a féltékenység miatt rövidesen a mindennaposá vált jelenetek hatása alatt Nagy Rozália néhány nappal karácsony előtt közölte Kollerrel, hogy nem megy hozzá feleségül, mert nem tudna nyugodtan élni olyan ember oldalán, aki őt állandóan féltékenységgel üldözi.

A lakatossegéd mindent elkövetett, hogy Nagy Rozáliát elhatárolása megváltoztatására rávegye, amikor azon-

ban látta, hogy a leány nem akar többé tudni arról, hogy a felesége legyen, kijelentette, olyasvalamit fog elkövetni, hogy mindenki csak arról fog beszélni. Kedden reggel azután megleszte a leányt, amint munkahelyére ment édesanyja kíséretében. A két nő utja a sporttelep mellett vezetett el, melynek kerítése mögül hirtelen előugrott Koller s revolverével lelőtte a leányt. A golyó a fején ment keresztül Nagy Rozáliának s a szerencsétlen lány azonnal kiszenvedett. A lakatossegéd ezután szivenlőtte magát s mielőtt a megrémült anyja még csak meg is mozdulhatott volna, holtan rogyott a földre a vérében fekvő leány mellé. A rendőrség intézkedésére a két holttestet a kór-bonctani intézetbe szállították.

Kelet tudósa környéke nyüzsgés. A szomszédok minden nap minden divateikkel a közeget. A regénye, címen irt párizsi nők

ruházakban, kül területnek divateikkel utáni időfordult elő, tolvaj azonban nem idegen ak nem lopomániától a vissza őket, k egy frank rom évi börség direkt szakban. Az alók blokkot asszához kiak — a vevő nyleges árat ifizeti — és vót a forgas megbizhalja.

birintusában gkőrével és i muzeumok kedik. Ezeknek elraktápolitikai, társainak legdokumentu a szemlélet zen aki csak n áttanulmán ehhez szüktezeum gyűjte Vasárnapon látogatása ezet párizsi re és a többi kinessékek nyomában rtők csoportos elfogódott

szakai Párizs appali esoda. folgozó, robohol mindenki szinesen hulinnék a benában. De éjtranszparensék fényruhát ölt lénőknak győto kapuit. A andó színháza zerekszinháza, tterme, ahol anak. A köny aré hódol. A music-hallban felül a Luna-mellett még legyalogatott abb és nevezesorába csak számtalan kir. Állandó cirin Párizsna.

adt Josephine

a, mely Párizs is, még minralja a szivephine Backer saiban meg is lig hü maradt asszony nemépszerüségből. n öregbíti nép szemfényveszdiszletek pom-szinen, hogy yét és meleg és boy kerete önyörű csipke-remek krözusi szemeket, amesönöznek ki a oságának, hogy ámot maguk-lágere ma már az „O donna hangján ez a er is eredetien Eva-kosztümben elragadtatással

(w. m.)

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
 Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
 Feltérő szerkesztő: Jámor Ferenc
 Bukaresti szerkesztőség:
 Hátszegi Ernő, Hotel Imperial
 Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

TELAVIV VOLT ALPOLGÁRMESTERE ELŐADÁST TART KOLOZSVÁRON

Dr. A. Mibaschan, aki 1920-1925. között abban az időben, amikor a mai Telaviv felépült, Dizengoff mellett Telaviv helyettes polgármestere volt, hétfőn 12-én este előadást fog tartani Kolozsváron. Az előadás keretében dr. Mibaschan be fog számolni Telaviv történetének és korszakáról, azokról az izgalmasan mozgalmas évekről, melyekben ez a gyönyörű város, a világ egyetlen héber városa megszületett.

Mibaschan, aki egyike mozgalmunk legműveltebb vezetőinek, aki 12 nyelven ír és beszél, kiváló szónok és lebilincselő előadó és előadásai mindig a legnagyobb hallgatóságot vonzzák. Bizonyos, hogy aki Mibaschan dr. előadását végig fogja hallgatni pártatlanul érdekes élményben lesz része. Az előadás a kolozsvári zionista helyi csoport rendezésében lesz megtartva. Az előadás helyét később fogjuk közölni.

Felhős időjárás várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint jórészt felhős időjárás várható további hőmérsékletcsökkenéssel és kisebb havazásokkal. A hőmérséklet Budapesten ma délelőtt 1 fok Celsius volt.

A Zsidó Nemzeti Szövetség áthelyezte kolozsvári irodáját a Baron L. Pop 10 alól a Calea Regele Ferdinand 30. I. alá.

Az Egyesült Államokba újonnan bevándorlónak nincs munkavállalási joguk. Newyorkból jelentik: Január elsejétől az Egyesült Államok területére csak a már letelepedettek hozzátartozói kaphatnak beutazási engedélyeket s ezek is csak azzal a feltétellel, hogy igazságteljességükre hozzátartozóik gondoskodni kötelesek, mert munkavállalásra az új bevándorlónak semminemű joguk nincsen. A hozzátartozók száma sem érheti el évente az eddigi évi kvóta ötven százalékát.

A burmai felkelők vezéreinek sikerült kimenekülniük az angol csapatok ostromgyűrűjéből. Londonból jelentik: Rangoni jelentés szerint a burmai felkelők vezérének és vezérkarának sikerült kimenekülnie az angol csapatok ostromgyűrűjéből. A csapatok nélkül maradt vezér most meg akarja kísérelni az angolok ellen új haderők szembeállítását.

Erős influenza-járvány lépett fel Bécsben és Berlinben. Berlinből jelentik: A német birodalmi fővárosban fel lépett az influenza-járvány. Bécsből érkezett magánjelentés szerint az osztrák fővárosban a lakosság egynegyed részének szintén influenzája van. A járványban sokan haláloztak el.

Rendszeres léghajóközlekedést állítanak be Hollandia és Holland-India között. Amszterdamból jelentik: A holland kormány Hollandia és Holland-India közötti léghajóközlekedés megvalósításának tervével foglalkozik. Eckener dr. amerikai utja után holland felkérés folytán elutazik Holland-Indiába is, hogy a légi utvonalat tanulmányozza.

Vonatösszeütközés három halottal Angliában. Londonból jelentik: Az angol fővárostól északnyugatra Middlesex grófság egyik vasúti vonalán egy teher vonat lokomotívval ütközött össze. A karambol folytán a tehervonat elborult és zúzott szét. Három vasutas meghalt, ketten életveszélyesen megsebesültek.

Autóösszeütközésben megsebesült a cseh földművelésügyi miniszter. Prágából jelentik: A Prága-Podbrady közötti országúton Brada cseh földművelésügyi miniszter autóját teherautóval való összeütközés után felborult és összeütközés után XZÓA-ETAOIH -J -J törött. Üvegszilánkok a minisztert arcán megsebesítették, orrsontját eltörték.

Az olasz hidroplánraj két lemaradt gépén két mechanikus és egy távirász életét veszítette

Az angol légügyi miniszter táviratot intézett Balbóhoz

London, január 8. A Timesnek jelentik a portugál-guineai Bolamából, hogy az olasz hidroplánraj két hidroplánja a magukkal vitt hatalmas megterhelés miatt nem bírták a levegőben maradási és leszállásra kényszerültek. Egyikük, amelyet Becagno kapitány vezetett egy órával a start után már kénytelen volt a víz felszínére ereszkedni, de ez nagyobb erővel történt, mint kellett volna s a vizet éréskor az uszótést összetörte. A közelében helyet foglaló Foiss mechanikus életét veszítette. Az ut egy távolabbi szakaszán megtörtént egy másik hidroplán is a baj. Ezt a gépet Boer kapitány vezette s a nagy magasságból történt kényszerleszállásnál ez a gép kigyulladt és egyik motorja felrobbant. Nemesi mechanikus és Imbas-

tieri rádótávírássz belehaltak súlyos égési sebeikbe, Bargicenti hadnagy sebei is súlyosak. A vezető, Boer kapitány könnyebb zúzódásokat szenvedett. A két hidroplánt egy-egy óceánjáró vontató kötéltre vette és a gépek egyike ma éjjelkor befut Fernando Noronba sziget kikötőjébe, míg a másik sérült hidroplánt szállító gőzös holnap este felé éri el a brazil partoktól négyszáz kilométerre eső szigetet.

London, január 8. Amulray lord angol légügyi miniszter megleghangu táviratot intézett Balbo olasz légügyi miniszterhez a sikeres óceánrepülés alkalmából. Párizsi jelentés szerint melegen üdvözölte Balbot Painlevé francia légügyi miniszter is.

Mac Learen amerikai kapitány és pilóta tanítványa utban vannak az óceán átrepülésére. Newyorkból jelentik: Mac Learen amerikai pilótakapitány és tanítványa, Beryl Hart kisasszony ma újra megkísérelték az óceánrepülést. A pilóták ezúttal baj nélkül eljutottak a Bermuda szigetekig, ahol leszállottak. Utjuk legközelebbi közben leszállása az Azorokon lesz.

Ujabb tüntetések Bécsben a Remarque-film ellen. Bécsből jelentik: Az Apolló-mozi környékén a Remarque-film elleni tüntetők három kávéház és több üzlethelyiség kirakati ablakait verték be. A Residenz Cafe egyik tükrébe golyó hatolt. A tüntetők közül harmincat vettek őrizetbe. A hatóságok álláspontja a film előadhatatlanságával szemben nem változott.

Téli öröm — téli üdülés. Szabadságomat télen veszem ki. A sieket is rendbe hoztam. A torna és sport megőrizték a test ruganyosságát, s a lég és napfűdők pedig célszerű test és bőrápolással karöltve ellentételt tettek minden időváltozással szemben. Régi tapasztalat, hogy a jól beszírozott bőr jobban megőv a hidegtől, mint a kevésbé zsíros vagy a száraz bőr. A fagyumirigyek ugyan elegendő zsíradékot adnak a bőrnek a szappannal való gyakori moskodás következtében, azonban a bőr zsírtartalmanak nagy része elvonódik. Ezért mindenkinek, aki megakarja óvni magát a hidegtől, aki téli sportot űz, bőrt krémmel, vagy olajjal kell bedörzsölnie. Sok bőrpoló krémnek és olajnak azonban sajnos az a hátránya, hogy vastak zsírszerű alakban lerakódik a bőrre. Ezáltal a bőr pórusai és mirigyei betapadnak, ami károsan befolyásolja a bőr lélegzését s a víz és verejték kiválasztását. A NIVEA-olajnak egészen más hatása van. Főalkatrésze ugyanis a bőrrekenő olajban, amelyet egyetlen más bőrpoló olajban sem találunk. Ez eucérit különleges olajja az, hogy mélyen behatol a bőr sejtjeibe egészen a szarurétegig. Továbbá az eucérit felszívhat nagy vízmenyiséget is, miáltal a bőr kipárolgása zavartalanul mehet végbe s a szabadon maradt bőrpórusok pedig megengedhetik a bőr tökéletes lélegzését. Így tehát a bőr egészséges és ellentálló marad. Mindenki, aki gyakran tartózkodik a havasokon, bőrt ökvetlenül óvnia kell a nap és gleccser égés ellen. A NIVEA-olaj hatása ideális ebben a tekintetben ezenkívül pedig elősegíti a bőr gyorsabb megbarnulását is. Aki elmulasztotta, hogy a si-túra előtt bealajozza magát és akinek már bőrt megégette a nap, az feltűnő enyhülést fog érezni akkor is, ha a NIVEA-olajat utólag használja, mivel ez az olaj a bőrt állandó puhává és

ruganyossá teszi. A havasokon töltött első napok fáradtságot okoznak. Mindazok, akik ninesenek hozzászokva az állandó sportoláshoz, végtag és izomzati fájdalmakban szenvednek. Jaj, ha ilyen kor egyszerűen pihenésre térnek, mert akkor másnap a test teljesen csődöt mond. De azok is, akik állandóan sportolnak és hozzá vannak szokva a testi megterheléshez, ilyenkor rendszerint izomzati fájdalmakról panaszkodnak. A tapasztalt már tudja, hogy ilyenkor mit kell tennie. Porró fürdőt vesz és bőrolajjal dörzsöli be testét, de az is elég, ha csupán bőrolajjal dörzsöli be, mert az olaj magában is kitisztítja a bőrt. Az olajjal való masszázst által a bőr idegszállai felrészülnek, a bőr-lélegzés élénkebb lesz, a fáradtságot okozó anyagok eltűnnek az izmokból és ezzel elmulnak az izomzati fájdalmak is. Téli öröm — téli üdülés, aki tényleg élvezni akarja ezeket annak gondoskodnia kell arról, hogy célszerű bőr és testápolás által teste mindig friss ruganyos és ellentálló maradjon.

Uj összeesküvést fedeztek fel a havannai elnök személye ellen. Londonból jelentik: A newyorki lapok havannai távirata szerint új összeesküvést fedeztek fel, amely az elnök személye ellen irányult. A forradalmároknál tartott házkutatások alkalmával nagymennyiségű lőfegyvert, municiót és revolvereket foglaltak le.

Trotzkij Oslóban fog letelepedni. Londonból jelentik: Oslóban nem tartják kizártnak, hogy Trotzkij a norvég fővárosban fog letelepedni. A kormány beutazási engedélyének kiadásánál mindössze azt a feltételt szabja elébe, hogy az aktuális norvég belpolitikába nem szabad beavatkoznia.

Hírek a Haggibbor köréből. A Haggibbor tornászszakosztálya ma, csütörtökön este 8 órakor a református kolégium tornatermében értekezletet tart, amelyen a szakosztály reorganizálásának ügyét fogják meg tárgyalni. Az összes tornászok felkértek a megjelenésre.

A Haggibbor vigalmi bizottsága ma, csütörtökön este a kabhelyiségben ülést tart, amelyre a bizottság tagjain kívül minden szakosztály két tagot köteles delegálni. Tárgysorozatban a bál előkészítése szerepel.

A Haggibbor-bál február 14-én lesz.

Táncos teastélyt rendez a Haggibbor tenniszszakosztálya szombaton, január 10-én a klubhelyiségben. Az estély iránt általános érdeklődés mutatkozik.

NAPRÓL-NAPRA

A Daily Telegraf zágrábi munkatársának információi szerint a sorozatos horvátországi bombamerényletek célja az, hogy belgrádi köröket a horvátok állandóan emlékeztessék arra, hogy a horvát nép nem nyugodott bele a jugoszláv diktatúrába és továbbra is követeli Horvátország részére az önkormányzatot.

Bellairs angol konzervatív képviselő az oroszországi fadumping ellen szervezetet alakított, melynek végrehajtó bizottságába Brenford lordot, Robert Horne volt külügyminisztert, Sir Hilton Young képviselőt és Melhett lordot, a nemrég elhalt iparmagnás fiát választották be.

A skóciai Edinbourg egyeteme tiszteletbeli doktori címet ajánlott fel Maxton független munkáspárti képviselőnek, aki a megtiszteltetést elhárította magától azzal, hogy szocialista pártállásával és világnézéssel ellentétben cime elfogadása.

A walesi herceg öccse György herceg jelenlétében két óras magánkihallgatáson fogadta Johann Strauss zeneszerző unokaöccsét a Buckingham palotában, aki táncokat mutatott be az angol heregeknek. Az angol trónörökös a táncbemutató során azt a kijelentést tette, hogy a keringő kedvence táncos és annak a reményének adott kifejezést, hogy Strauss legközelebbi londoni látogatása alkalmával magával fogja hozni az angol fővárosba zenekarát is és akkor zenekara élén hallhatja újra Straussot.

Moszkvai jelentés szerint az utóbbi napokban az orosz vizeken nagy viharok voltak. Több halászhajó nem tért vissza a kikötőbe. A Kapsi tengeren ötven halász egy jégtáblára menekült s ezt a vihar több napos hanyattatás után partra vetette. A halászok így szerencsésen megmenekültek a biztos halálból.

Stimson amerikai külügyi államtitkár jegyzéket intézett Libéria kormányához, melyben arra szólítja fel, hogy a rabslolgakereskedésnek vessen véget, mert a világ haladó közvéleménye nem hajlandó tovább eltérni az embervásártól.

Az újabb oroszországi vallásüldözéseknek két német lutheránus lelkész is áldozatul esett. Egyiküket, Schwalbet Szmolenszkben, a másikat, Kaufmant az Északkaukázusban agyonlőtték annak gyanúja miatt, hogy szintén részesek egy ellenforradalmi összeesküvésben. Az elítélteknek súlyosbító körülménynek vették lelkészváltukat.

Angliában, Svédországban és Norvégiában több helyütt 15, sőt 20 fok Celsius is mértek. Táviratok szerint Oroszországban és Lengyelországban az utóbbi napok csapadékaival ellentétben már csak gyenge havazások vannak. A kontinensen különben Dél-Olaszországot kivéve, fagypon alatti hőmérséklet uralkodik.

Newyorki jelentés szerint Hempel Frida, a newyorki Metropolitan Opera német származású világhírű énekesnője család kezébe került, akik tőzsdemanőverek céljaira pénzt csaltak ki tőle s azután megszöktek. A newyorki rendőrség körözőlevelet adott ki az énekesnő tőzsdésalói ellen.

A vendégipari munkások bálja. A vendégipari munkások kolozsvári központja január 15-én este 10 órai kezdettel a KAC klub összes termeiben tartja szokásos évi táncmulatságát.

Mussolini félórás megbeszélést folytatott Venizeloszal. Rómából jelentik: Mussolini félórás megbeszélést folytatott Venizeloszal. Hivatalos közlés szerint a megbeszélés lefolyása igen szíves volt. Az olasz miniszterelnök később visszaadta görög kollegája látogatását.

„HERCULES“

S. A. Cernaui, karácsonyi sorsjátékának eredményei

Huzás január 2-án, Kalmucki Alfred közjegyző jelenlétében megtörtént és kisorsoltunk

448 nyereményt, Lei 250.000 értékben

Nyereményjegyzék megtekinthető minden fiókunkban.

„HERCULES“ S. A., CERNAUI

KÖZGAZDASÁG

Az ipari érdekeltségek nem fogadják el a kormány árleszállítási programját

Permanens üléseket tart a kormány gazdasági bizottsága és erélyes rendszabályokról tárgyal

Bucuresti-Bukarest, január 8. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Manoilescu és az ipari érdekeltségek képviselői között folyó tárgyalások tegnap este eredménytelenül végződtek. A nagyipari képviselői kijelentették, hogy a mai munkák és bérviszonyok, valamint a kormány adópolitikája mellett képtelenség érezhető árleszállítást eszközölni s így nem fogadják el Manoilescu indítványát. A kormány gazdasági bizottsága este ülést tartott és elhatározta, hogy erélyes intézkedésekkel fog odahatni, hogy az élet meg

olesuljon legalább olyan mértékben, mint ahogyan a tisztviselői fizetésleszállítások történtek. A kérdéskomplexum visszavonhatatlan programját képezi a kormány s ha az árleszállítást közös megegyezéssel nem lehet elérni, megkísérik drasztikus eszközök igénybevételét. A kormány gazdasági bizottsága kimondta, hogy permanens ülést tart és azon megtárgyalja az árleszállításra vonatkozó intézkedéseket. A határozat kereskedelmi és ipari körökben nagy idegességet váltott ki.

A földgázárak leszállításának ügyében a Semmitőszék fog dönteni

Bucuresti-Bukarest, január 8. Közöltük már, hogy a kereskedelmi és ipariügyi minisztérium leszállította a Sonametan és az UEG által szolgáltatott földgáz árát és azt ez év első három hónapjára 70, 80, illetve 90 baniban állapította meg köbméterenként. A Sonametan sérelmesnek tartotta a kereskedelmi és ipariügyi minisztérium árleszállító döntését s az ellen, mint közigazgatási ügyben, a bukaresti tábla közigazgatási szekciójához fordult jogorvoslásért. A bukaresti tábla hetekkel ezelőtt tárgyalta az ügyet s döntésében kimondta, hogy a Sonametan kérésére nem adminisztratív jellegű ügyre vonatkozik és így nem tartozik a közigazgatási bíróság elé, miért is elutasította a földgázársaságot. Fellebbezés

folytán a Semmitőszék közigazgatási tanácsa elé került a Sonametan ügye, mellyel a Semmitőszék harmadik szekciójának kiegészített tanácsa a napokban foglalkozott. Hosszas tanácskozás után a tábla közigazgatási tanácsának döntésével ellentétben kimondta a Semmitőszék, hogy a Sonametan kérésére adminisztratív jellegű ügyet érinti a kereskedelmi és ipari minisztériumnak és így a közigazgatási fórum elé tartozik. Mindazonáltal érdemben még nem foglalkozott a Semmitőszék az ügygel, melynek folytatásos tárgyalását az év március 24-re tűzte ki, amely alkalommal elől, vajjon a Sonametan ismét felemelheti-e a világitási, fűtési és ipari célokat szolgáló földgáz árát?

Színház-Mozi

A Román Opera műsora

Péntek, január 9: Gianni Schicchi és Doralice (premier).
Vasárnap, január 11: (este) Aida.
Hétfő, január 12: Gianni Schicchi és Doralice.
Szerda, január 14: Hoffmann meséi.
Péntek, január 16: Mignon.
Vasárnap, január 18: (déltűn). Hansel és Gretel (Janosi és Juliska).
Hétfő, január 19: Gianni Schicchi és Doralice.

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODAJANAK KÖZLEMÉNYEI

Szombaton a Magyar Színházban „hangos” premier!

KERINGŐKIRÁLY STRAUSS JÁNOS ÉLETE ÉS LEGSZEBB KERINGŐI.

Szombaton 3, 5 és 7 órákor kerül premierként bemutatásra a Magyar Színházban, az évad legszebb zenéjű hangos filmje, a „Keringő király” 9 felvonásban. A főszerepekben: Johan Strauss. — Hans Stöwe, Jetty Treffz — Claire Rommer. A darab cselekménye, a nagy zeneköltő Strauss János életét mutatja be pazar és korbü kiállításban, Strauss János legszebb dalainak és keringőinek kíséretében. A gazdag cselekményből különösen kiemelendők, a Strauss János bécsi ünnepeitétését, Zarskje Selói diadalait érzékeltető jelenetei, valamint a forradalom alatti Bécsbe való visszatérése, amikor az egész város forradalmi lázban ég és mindenütt a Marseille harsog, ami magával ragadja Strauss Jánost is, mindaddig amíg vonója alól felhangzik legszebb keringője, elnémul a Marseille és mindenki csak az ő dalát énekl, az ő zenéjére táncra perdül, ugyszintén felejthetetlen jelenet a film sok-sok szépsége közül a filmben szereplő cigányzenekar nagy jelentése, amikor

az orosz udvari estélyen játssza Strauss keringőt. A „Keringőkirály” szombaton, hétfőn, kedden és szerdán lesz műsorán, a megszokott rendszeres 20 és 10 lejes helyárák mellett.

Vasárnap d. e. 11 órákor matiné 15 és 10 lejes helyárákkal. Vasárnap d. e. 11 órákor matiné: „Zigottó” burleszk vigjáték 7 felvonásban. Burleszk kísérelő műsor. Helyárák: 15 és 10 lej.

A szezon nagy sikere: Ferike mint vendég. Az utolsó évek szinpadai újdonságai között egészen kivételes sikert könyvelhet el a Ferike mint vendég, ez a páratlan humor, minden ízében mulatságos bohózat. A budapesti Magyar Színházban minden nap táblás ház előtt adják s a külföld minden nagy szinpada lekötötte. Goth Sándor és Bus Fekete László, a szinpad legalaposabb ismerői ezuttal olyan darabot irtak együtt, amely egész életükre gazdag emberekké tette őket. A kolozsvári szin-

ház Janovics Jenő dr. rendezésében adja ezt a ragyogó darabot s a főszerepeket Poór Lili, Komár Juliska, Bárdi Teréz, Miklóssy Margit, Benes Ilona, Czoppán Flóri, Nemes Mancsi, Tóth Elek, Földényi László, Selmezy Mihály, Leóvey Leó, Ihász Aladár, Fülöp Sándor adják. Pénteken 2-odszor, szombaton harmadszor, vasárnap déltűn hatkor negyedszer adják a Ferike mint vendéget, amely minden bizonnyal nálunk is a szezon legnagyobb sikere lesz.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA

Péntek fél 9: Ferike mint vendég. (Ujdonság, másodsor. 24. B. bérlet. Ssz. 134.

Szombat fél 9: Ferike mint vendég. (Ujdonság, harmadsor. 26. A. bérlet. Ssz. 135.

Vasárnap d. u. 3: Drótostót. (Uj betanulással). Nagyon olcsó helyárákkal. Ssz. 136.

Vasárnap d. u. 6: Ferike mint vendég. (Ujdonság, negyedsor). Rendes helyárákkal. Ssz. 137.

Vasárnap este 9: Miss Amerika. (Operettreprez új betanulásban, új szereposztásban. Kondor, Nádor, Tompa, Ihász. Esti előadás 10, 20, 30, 40, 50 lejes mozihelyárákkal). Ssz. 138.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MŰSORA

Szombaton 3, 5 és 7 órákor nagy premier! Keringőkirály. Hangos ének 16, zenélő filmatrakkio 9 felvonásban, a főszerepekben: Hans Stöwe és Claire Rommer. Hangos burleszk kísérelő műsor. Helyárák: 20 és 10 lej.

Vasárnap d. e. 11 órákor matiné: Zigottó, burleszk 7 felvonásban. Burleszk kísérelő műsor. Helyárák: 15 és 10 lej. Vasárnap d. u. színházi előadások: 3, 6 és 9 órákor.

RADIO MŰSOR

IDŐ: KÖZÉPEUROPAI

Péntek, január 9.

Bukarest, 12: Grammfón. 12.30: Hírek, grammfón. 14.30: Gyermekóra. — 17: Zenekar. 18: Rádiógyetem. — 19: Grammfón. 20: Kamarazene. 21: Hírek

Budapest, 9.15: Grammfónhangverseny. 9.30: Hírek. 12.05: Hangverseny. 12.25: Hírek. 1: Pontoss időjelzés, időjárásjelentés. 2.45: Hírek. 4: Molnár Aladár meséi. 5: Tót-magyar nyelvrokta tás. 5.25: Az Operaház zenekarának hangv. 6.40: Németnyelvű előadás. 7: Cigányzene. 7.30: Előadás. 10: Zongorahangv. 10.35: Közgazdasági előadás. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Jazz.

Bécs, Varsó, Kattowitz, Poznan. 20: Strauss Richard-est.

Breslau. 20.30: Szimf. hangv. Mozart: D-dur szimfónia, Figaró aria, Don Juan részlet.

Frankfurt. 20.05: Szimfónikus hangverseny.

Stuttgart. 20.05: Szimfónikus hangverseny. Weber: Büvös vadász, Brahms Hegedű és csellóverseny. Stresemann: Zenekari verseny, Strauss: Don Juan.

Riga. 19.03: Hangverseny. Csajkovszkij műveiből.

Kolozsvári

Takarékpénztár és Hitelbank

Részvénytársaság CLUJ, P. Unirii (Mátyás kir.-tér) 7.

Betéteket elő ny 3 kamat mellett fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. — Olcsó kölcsönöket nyújt.

FIÓKJAI: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyváradon és Temesváron.

Saját tőkél 143 millió lei

AFFILIÁLT INTÉZETEI: Tordaaranyosmegyei Takarékpénztár Rt. Torda, Alsófehérmegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhelyen és Szt.-Kereszturon, Szászrégenvidéki Takarékpénztár Rt. Szászrégenben és Népbank Rt. Bánffyhadon, Szamosújvári Hitelbank Rt. Szamosújváron.

Minden bankügyletet a legelőnyösebben végezz! Áruraktárai a vasút mellett.

Milánó. 23.30: Mascagni hangv.
Róma. 21.35: Zenekari hangv.
Prága. 19.30: Xaszofón hangv.
Pozsony. 20.35: Táncgrammfón.
Ljubljana. 20: Ünnepi hangverseny.
Beethoven 160-ik születésnapjára.
Belgrád. 17.30: Román dalok. — 18: Nemzeti dalok gitarkísérettel. — 20: Rádiózenekar.

Apró hirdetés

Keresek megvétetere cea 1500 liter kettőszáztól hétszáz literig irtartalommal cinkelt vashordókat. Citron Fülöp, Medias.

Kóser vegetárius étterem! Rendkívül izletes ételek. Figyelmes kiszolgálás. A vaj és tejnemek saját készítményeim. Schwartz Ignác, Cluj, Calea Reg. Ferdinand 10.

Regáti harmadéves orvostanhallgató, perfect román, német, francia, valamint magyarul is ért, órákat adna lakás, ellátás, vagy díjazás ellenében. Cim a kiadóban.

Urileányoknak elsőrendű ellátást nyújt a Hochmann-leányotthon. Minden nemű továbbképzés, német, francia tárgyalás. Egyetemi hallgatóknak külön szobák. Str. Iuliu Maniu 3.

Soha ilyen olcsó

könyvásár

75%

árleszállítás

II.

Hugo Viktor: A tenger munkásai	32
fél kötet	12
Révész Béla: A nagy börtön	30
Schnitzler: Beata asszony mega fia	15
Frenssen: Anna Holman elsülyedése	10
Szép Ernő: A világ kötvé	30
Szép Ernő: Élet halál	40
Gustave le bon: Az igazságok élete	40
Haekel: A természet és ember	40
Osvald Vilmos: Bevezetés a természet filozófiájába	40
Wells: A civilizáció megmentése	40
Bölsche: Az ősvilág	40
Fabre J. U.: A skorpio öngyilkossága	50
Borbély: Spiritizmus	40
Lampert: A Származástan	40
Kautsky: A Kereszténység eredete	70
Dr. Ferenczi S.: A Pszichoanalízis haladása	55
„ Idegés tünetek keletkezése és eltűnése	55
„ A Hisztéria és a patho-neurozisek	40
Neuhlaus: A társadalmi kérdés	45
Ferrero: Az ókori civilizáció bukása	90
Hamsun: Ősi csillagok	15
Nietzsche: Zarathustra	45
„ Jón rosszan tul	45
Balanger: Bevezetés a növények élettanába	35
Mende: A Radioaktív anyagok	40
„ Elektron és atom	50
Aleramo S.: Szeretek tehát vagyok	55
Ferri Pisani: Szerelm Amerikában	50
Ujhelyi: A szerelem forradalma	53
„ Akit a nők szeretnek	45
Benedek Marcell: Pokol járó Tar L.	35
Gábor Andor: Hét pillangó	45
Molnár: Példának okáért, humoros könyv	30
Glyn Karier	55
„ Ez az ára	55
„ Tul az óceánon	50
„ Férfi és leány	50
„ Nagy feladat	50
„ Nagy pillanat	55
„ Ellentét	30
„ Római színjáték	30
„ Második Ambrosine	45
„ Acél és kova	45
„ Öt év mulva	45

Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában. Vidékre utánvételt vagy az összeg előzetes beküldése mellett szállítunk.